

Der er ikke nogen, der ved, hvorledes det senere vil gaa med Ranum Seminarium; fordi det har slynet i nogle Aar, kan det næste Aar eller ad Aare vise sig, at netop Ranum Seminarium bliver et af dem, som bliver allerstærkest søgt; det afhænger i højeste Grad af, hvilken Forstander og hvilke Lærere der er. Det have vi set ved alle Seminarier, at de have haft deres store Perioder, fordi der var udmærket dygtige Mænd, som virkede ved dem, saa at man derfor søgte lang vejs fra dertil. Til andre Tider kan der være mindre dygtige Kræfter derved, og saa søges der mindre dertil. Der er ingen Anledning til af den Grund at fordrø, at et Seminarium skal nedlægges. Jeg vil til enhver Tid protestere imod at nedlægge nogen af de Anstalter, som Staten har oprettet, og ved hvilke det paa de billigste Bilkår tilbydes at uddanne unge Mennesker. En Bestræbelse derfor kan og vil jeg ikke støtte, og jeg protesterer mod den Anskuelse, som det ærede Medlem fra Ringkøbing i den Henseende har gjort gældende.

J. Scavenius: Det Forslag, der var fremsat af den ærede Kultusminister, er det jo ikke lykkedes at faa nogen Tilslutning til i Udvalget, men jeg maa dog paa andre Udvalgsmedlemmers og mine egne Begne-udtale, at vi i og for sig vilde have ønsket, at det kunde have været muligt at faa ikke alene den Skole, som vi nu haabe vil blive oprettet, men ogsaa den, som den ærede Minister har foreslaaet. Det har jo for Øjeblikket ikke været muligt at naa saa vidt, men jeg tvivler dog ingenlunde paa, at den Tid vil komme, da det vil erkendes, at det er en Uret mod de Kvinder, der ville uddannes til Lærere, at ikke ogsaa de ad den ene eller den anden Vej kunne faa deres Uddannelse paa en af Staten oprettet og ledet Anstalt. Imidlertid er jeg for øvrigt enig med, jeg kan vel sige, hele Udvalget, i, at den Skole, der nu foreslaas, trænges der i Øjeblikket mere til end til den større Skole, Kvindeseminariet, som oprindeligt var foreslaaet, og det er jo ogsaa den Tanke, der i Fjor bragte mig til at forelægge Landsstinget et Forslag, der i alt væsentligt var ligt det, som jeg haaber nu vil blive vedtaget af dette høje Ting. Forandringerne ere ikke store, og jeg er for Resten enig i, at de, undtagen hvad Lønningsstatserne angaar, ere Forbedringer. Med Hensyn til Lønningsstatserne forekommer det mig, at man har været noget kneben, jeg kan ikke ret indse, at det kan være rigtigt, at sætte denne Skole saa

meget ned under de andre Seminarier, som man gør gennem Lønningsstatserne, men der har ikke været mere at opnaa. Hvad angaar det af et Mindretal stillede Forslag om at knytte Oprettelsen af denne Statskole for Forskolelærere til den Betingelse, at et af de nuværende Seminarier og da særlig Ranum Seminarium, skal nedlægges, maa jeg være enig med de ærede Medlemmer her i Salen, der bestemt have udtalt sig derimod. Jeg tror ingenlunde, at vi under den Foudsætning, at Uddannelsen skal spredes over Landet, have for mange Seminarier. Et helt andet vilde det være, hvis man vilde gaa den af Professor Kroman anbefalede Vej, som blev omtalt af den ærede Ordfører, nemlig at oprette et stort Seminarium et eller andet Sted her i Landet, vel nærmest her i eller ved Hovedstaden, sælles for Mænd og Kvinder. I saa Fald kunde man ganske vist komme til at nedlægge de nuværende Statsseminarier, men man maa ikke bilde sig ind, at man derigennem vilde vinde nogen økonomisk Fordel; det tror jeg paa Forhaand at kunne sige, at gif man den Vej, vilde en saadan Anstalt blive lige saa dyr, om ikke dyrere end de nu bestaaende 4 Statsseminarier til sammen. Jeg tror imidlertid ikke, at man kommer til at gaa den Vej, ikke fordi jeg i og for sig ikke mener, at man ad den Vej maa ske kunde opnaa fra et vist Synspunkt de allerbedste Resultater, men fordi det ganske naturligt vilde blive andre Klasser af Befolkningen, hvis Søner kom til at gaa Skolelærervejen end nu, og det tror jeg vilde være saa betænkeligt, at man skulde tage det nøje under Overvejelse inden man gif dertil, og jeg tror heller ikke, at man i dette Ting vil gaa med dertil, saa det, som man maa søge, det, som maa være Regeringens Opgave, særlig Kultusministeriets Opgave, maa være at faa de nuværende Anstalter omdannede eller udviklede paa en saadan Maade, at de virkelig kunne blive saa pædagogisk velindrettede som muligt. Jeg tvivler nu paa, at den højtærede Minister vil være i Stand til i den nærmeste Fremtid at forelægge os noget i den Retning, thi jeg tror ikke, at Lanterne paa dette Punkt ere tiltrækkelig klarede hos dem, som man maa erkende for at være de sagkyndige paa dette Omraade. Der maa Tid til, inden man kommer saa vidt, at man bestemt kan se, ad hvilken Vej man skal gaa for at komme til det bedst mulige Resultat paa dette Omraade, men jeg har i og for sig været enig i, hvad der er blevet udtalt i Udvalgets Betænkning, at man henstiller til den højtærede Minister nøje at tage